Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

6 päivänä heinäkuuta 2023 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Ympäristö – Direktiivi 92/43/ETY – Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelu – 12 artikla – Tiettyjä eläinlajeja koskeva tiukka suojelujärjestelmä – 16 artikla – Poikkeus – Tällaisen poikkeuksen myöntämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt – Yleisön osallistumisoikeus

Asiassa C-166/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka High Court (ylempi piirituomioistuin, Irlanti) on esittänyt 14.1.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 25.2.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Hellfire Massy Residents Association

vastaan

An Bord Pleanála,

Minister for Housing, Local Government and Heritage,

Irlanti ja

Attorney General,

jossa asian käsittelyyn osallistuvat

South Dublin County Council,

An Taisce – The National Trust for Ireland ja

Save Our Bride Otters,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. L. Arastey Sahún sekä tuomarit F. Biltgen ja J. Passer (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Kokott,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Hellfire Massy Residents Association, edustajinaan B. Harrington, solicitor, J. Devlin, SC, ja J. Kenny, BL,

– An Bord Pleanála, edustajinaan R. Minch, SC, L. Mullett, solicitor, B. Foley, SC, ja S. Hughes, BL,

– Minister for Housing, Local Government and Heritage, Irlanti ja Attorney General, asiamiehinään M. Browne, J. Brennan ja A. Joyce, avustajinaan E. Barrington ja T. Flynn, SC,

– Save Our Bride Otters ja An Taisce – The National Trust for Ireland, edustajanaan F. Logue, solicitor,

– Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

– Euroopan komissio, asiamiehinään G. Gattinara ja C. Hermes,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL 1992, L 206, s. 7) 12 ja 16 artiklan sekä tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan, Århusissa 25.6.1998 tehdyn yleissopimuksen, joka on hyväksytty Euroopan yhteisön puolesta 17.2.2005 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2005/370/EY (EUVL 2005, L 124, s. 1; jäljempänä Århusin yleissopimus), 6 artiklan 1–9 kappaleen ja 9 artiklan 2 kappaleen tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Hellfire Massy Residents Association ja An Bord Pleanála (kaavoitusasioiden valituslautakunta, Irlanti; jäljempänä valituslautakunta) sekä Minister for Housing, Local Government and Heritage (asunto-, paikallishallinto- ja kulttuuriperintöministeri, Irlanti), Irlanti ja Attorney General (yleinen syyttäjä, Irlanti) (jäljempänä yhdessä Irlannin viranomaiset) ja joka koskee yhtäältä valituslautakunnan myöntämän rakennusluvan pätevyyttä ja toisaalta niiden säännösten pätevyyttä, joilla direktiivin 92/43 12 ja 16 artikla on saatettu osaksi Irlannin oikeutta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

3 Århusin yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”Kukin sopimuspuoli:

a) soveltaa tämän artiklan määräyksiä I liitteessä luetelluille ehdotetuille toiminnoille myönnettäviä lupia koskeviin päätöksiin;

b) soveltaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tämän artiklan määräyksiä myös sellaisia toimintoja koskeviin päätöksiin, joita ei ole lueteltu I liitteessä ja joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tätä varten sopimuspuolet päättävät, kuuluuko ehdotettu toimi näiden määräysten soveltamisalaan; ja

c) voi päättää kansallisen lainsäädännön mukaisesti tapauskohtaisesti olla soveltamatta tämän artiklan määräyksiä ehdotettuihin maanpuolustustarkoituksia palveleviin toimiin, jos sopimuspuoli katsoo niiden soveltamisen vaikuttavan kielteisesti näihin tarkoituksiin.”

4 Kyseisen 6 artiklan 2–9 kappaleessa määrätään yleisön osallistumista päätöksentekomenettelyyn koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

5 Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 2 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”Kukin sopimuspuoli varmistaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, että niillä, jotka kuuluvat yleisöön, jota asia koskee, ja

a) joiden etua asia riittävästi koskee; tai vaihtoehtoisesti

b) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos sopimuspuolen hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä niin edellytetään,

on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa ja/tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä minkä tahansa 6 artiklan määräysten soveltamisalaan kuuluvan päätöksen, toimen tai laiminlyönnin asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen laillisuus sekä vastaavasti muiden tämän yleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten soveltamisalaan kuuluvan päätöksen, toimen tai laiminlyönnin asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi kansallisen lainsäädännön määräysten mukaisesti ja rajoittamatta tämän artiklan 3 kappaleen soveltamista.

Riittävä etu ja oikeuksien heikentyminen määritellään kansallisen lainsäädännön vaatimusten sekä sen tavoitteen mukaisesti, että yleisölle, jota asia koskee, annetaan laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus tämän yleissopimuksen soveltamisalalla. Tätä varten jokaisen 2 artiklan 5 kappaleessa tarkoitetut vaatimukset täyttävän valtiosta riippumattoman järjestön etua pidetään tämän kappaleen a kohdassa tarkoitetulla tavalla riittävänä. Näillä järjestöillä katsotaan myös olevan oikeuksia, joita on mahdollista loukata tämän kappaleen b kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tämän 2 kappaleen määräykset eivät estä sitä mahdollisuutta, että hallintoviranomainen alustavasti tutkii asian uudelleen, eivätkä ne vaikuta vaatimukseen hallinnollisten uudelleentarkastelumenettelyjen loppuunsaattamisesta ennen kuin asia saatetaan tuomioistuimessa tutkittavaksi, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä on tällainen vaatimus.”

Unionin oikeus

Direktiivi 92/43

6 Direktiivin 92/43 6 artiklan 3 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.”

7 Kyseisen direktiivin 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä IV olevassa a kohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi niiden luontaisella levinneisyysalueella ja kiellettävä:

a) kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa;

b) näiden lajien tahallinen häiritseminen erityisesti niiden lisääntymis-, jälkeläistenhoito-, talvehtimis- ja muuttoaikana;

c) tahallinen munien hävittäminen tai ottaminen luonnosta;

d) lisääntymis- tai levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen.

2. Jäsenvaltioiden on kiellettävä näiden lajien luonnosta otettujen yksilöiden hallussapito, kuljetus, kaupan pitäminen tai vaihtaminen ja tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi, lukuun ottamatta niitä yksilöitä, jotka on otettu laillisesti ennen tämän direktiivin täytäntöönpanoa.

3. Edellä 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 2 kohdassa tarkoitettuja kieltoja sovelletaan tässä artiklassa tarkoitettujen eläinten kaikkiin elämänvaiheisiin.

4. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön liitteessä IV olevassa a alakohdassa lueteltujen eläinlajien tahatonta pyydystämistä ja tappamista koskeva tarkkailujärjestelmä. Jäsenvaltioiden on saatujen tietojen perusteella suoritettava uusia tutkimuksia tai toteutettava tarvittavia suojelutoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tahattomalla pyydystämisellä tai tappamisella ei ole merkittävää kielteistä vaikutusta kyseisiin lajeihin.”

8 Mainitun direktiivin 16 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella, jäsenvaltiot voivat poiketa 12, 13 ja 14 artiklan ja 15 artiklan a ja b alakohdan säännöksistä:

a) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi ja luontotyyppien säilyttämiseksi;

b) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalatalloutta sekä vesistöjä ja muuta omaisuutta;

c) kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskevista tai muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;

d) näiden lajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis-ja uudelleenistuttamis-tarkoituksessa ja näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen;

e) salliakseen tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen liitteessä IV olevien lajien yksilöiden ottamisen ja hallussapidon kansallisten toimivaltaisten viranomaisten määrittelemissä rajoissa.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kahden vuoden välein [20 artiklan mukaisesti perustetun] komitean laatiman mallin mukainen kertomus 1 kohdan mukaisesti täytäntöönpannuista poikkeuksista. Komissio antaa lausuntonsa näistä poikkeuksista viimeistään kahdentoista kuukauden kuluessa kertomuksen vastaanottamisesta ja ilmoittaa siitä komitealle.

3. Kertomuksissa on selvitettävä:

a) lajit, joita poikkeukset koskevat ja poikkeuksen syy, mukaan lukien vaaran luonne, sekä ilmoittaen tarvittaessa hylätyt vaihtoehtoiset ratkaisut ja käytetyt tieteelliset tiedot;

b) eläinlajien pyydystämisessä tai tappamisessa sallitut keinot, välineet tai menetelmät ja syyt niiden käyttämiseen;

c) olosuhteet ajan ja paikan suhteen, joissa nämä poikkeukset on myönnetty;

d) viranomainen, joka on valtuutettu ilmoittamaan ja tarkastamaan, että vaaditut edellytykset täytetään, ja päättämään, mitä keinoja, välineitä ja menetelmiä voidaan käyttää, millä rajoituksilla ja minkä laitoksen toimesta, sekä ketkä henkilöt ovat vastuussa niiden toimeenpanemisesta;

e) käytetyt valvontatoimenpiteet ja saadut tulokset.”

Direktiivi 2011/92/EU

9 Tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU (EUVL 2014, L 124, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 16.4.2014 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/52/EU (EUVL 2014, L 124, s. 1) (jäljempänä direktiivi 2011/92), johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 artiklan mukaisesti unionin ympäristöpolitiikka perustuu ennalta varautumisen periaatteelle sekä periaatteille, joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä ja ympäristövahingot olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä ja saastuttajan olisi maksettava. Ympäristöön kohdistuvat vaikutukset olisi otettava huomioon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kaikessa teknisessä suunnittelussa ja päätöksenteossa.”

10 Direktiivin 2011/92 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ’hankkeella’:

– rakennustyön tai muun laitoksen tai suunnitelman toteuttamista,

– muuta luonnonympäristöön ja maisemaan kajoamista mukaan lukien maaperän luonnonvarojen hyödyntäminen;

– –

c) ’luvalla’ toimivaltaisen viranomaisen tai viranomaisten päätöstä, joka oikeuttaa hankkeen toteuttajan ryhtymään hankkeen toteuttamiseen;

– –”

11 Kyseisen direktiivin 2 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen hanketta koskevan luvan myöntämistä hankkeet, joilla muun muassa laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden ympäristövaikutukset arvioidaan. Nämä hankkeet määritellään 4 artiklassa.

2. Ympäristövaikutusten arviointi voidaan liittää jäsenvaltioissa voimassa oleviin hankkeita koskeviin lupamenettelyihin tai, jos se ei ole mahdollista, muihin menettelyihin tai tämän direktiivin tavoitteiden täyttämiseksi käyttöön otettaviin menettelyihin.

3. Jos on kyse hankkeista, joissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu samanaikaisesti sekä tästä direktiivistä että neuvoston direktiivistä [92/43] ja/tai [luonnonvaraisten lintujen suojelusta 30.11.2009 annetusta] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2009/147/EY [(EUVL 2010, L 20, s. 7)], jäsenvaltioiden on tapauksen mukaan

varmistettava, että käyttöön otetaan yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä, jotka täyttävät kyseisessä unionin lainsäädännössä säädetyt vaatimukset.

Jos on kyse hankkeista, joissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu samanaikaisesti sekä tästä direktiivistä että muusta unionin lainsäädännöstä kuin ensimmäisessä alakohdassa luetelluista direktiiveistä, jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä.

– –”

12 Direktiivin 2011/92 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Ympäristövaikutusten arvioinnilla tunnistetaan, kuvataan ja arvioidaan tarkoituksenmukaisella tavalla kussakin yksittäistapauksessa hankkeen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset

a) väestöön ja ihmisten terveyteen;

b) luonnon monimuotoisuuteen, erityisesti niihin lajeihin ja luontotyyppeihin, jotka on suojeltu direktiivin [92/43] ja direktiivin [2009/147] nojalla;

c) maahan, maaperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;

d) aineelliseen omaisuuteen, kulttuuriperintöön sekä maisemaan;

e) edellä a–d alakohdassa tarkoitettujen tekijöiden vuorovaikutukseen.”

13 Direktiivin 2011/92 8 a artikla kuuluu seuraavasti:

”1. Luvan myöntämispäätöksen on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:

a) 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan iv alakohdassa tarkoitettu perusteltu päätelmä;

b) mahdolliset päätökseen liitetyt ympäristöehdot, kuvaus hankkeen ominaisuuksista ja/tai toimenpiteistä, joilla pyritään välttämään, ehkäisemään tai vähentämään ja, jos mahdollista, poistamaan merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset, sekä tapauksen mukaan kuvaus seurantatoimenpiteistä.

– –

4. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti varmistettava, että hankkeen toteuttaja toteuttaa hankkeen ominaisuudet ja/tai toimenpiteet, joilla pyritään välttämään, ehkäisemään tai vähentämään ja, jos mahdollista, poistamaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, sekä määritettävä merkittävien haitallisten ympäristövaikutusten seurantamenettelyt.

Seurattavien muuttujien ja seurannan keston on oltava oikeassa suhteessa hankkeen laatuun, sijaintiin ja kokoon sekä sen ympäristövaikutusten merkittävyyteen.

Tarvittaessa voidaan käyttää unionin muuhun lainsäädäntöön kuin tähän direktiiviin ja jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvia voimassa olevia seurantajärjestelyjä päällekkäisen seurannan välttämiseksi.

_ _”

Irlannin oikeus

14 Euroopan yhteisöistä (linnut ja luontotyypit) vuonna 2011 annetun asetuksen (European Communities (Birds and Natural Habitats) Regulations 2011, jäljempänä vuoden 2011 asetus) 51 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) [Taiteista, kulttuuriperinnöstä ja iirinkielisistä alueista vastaavan] ministerin on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ottaakseen käyttöön tiukan suojelujärjestelmän eläimille, jotka kuuluvat ensimmäisen liitteen 1 osassa tarkoitettuihin lajeihin.

(2) Siitä riippumatta, että viranomainen on antanut henkilölle lakisääteisen tai muunlaisen luvan tai että henkilöllä on hallussaan tällainen lupa – lukuun ottamatta ministerin 54 §:n nojalla myöntämää lupaa –, henkilö, joka ensimmäisen liitteen 1 osassa tarkoitettujen lajien osalta

(a) tahallaan pyydystää tai tappaa näiden lajien yksilöitä luonnossa,

(b) tahallaan häiritsee näitä lajeja erityisesti niiden lisääntymis-, jälkeläistenhoito-, talvehtimis- ja muuttoaikana,

(c) tahallaan ottaa tai hävittää näiden lajien munia luonnossa,

(d) heikentää tällaisen eläimen lisääntymis- tai levähdyspaikkaa tai hävittää sen taikka

(e) pitää hallussaan, kuljettaa, pitää kaupan, vaihtaa tai tarjoaa myytäväksi taikka vaihdettavaksi näiden lajien luonnosta otettuja yksilöitä, lukuun ottamatta [direktiivin 92/43] 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja laillisesti otettuja yksilöitä

syyllistyy rikkomukseen.

(3) Edellä 2 momentissa tarkoitettuja kieltoja sovelletaan tässä asetuksessa tarkoitettujen eläinten elinkaaren kaikkiin vaiheisiin.

(4) Ministerin on otettava käyttöön ensimmäisen liitteen 1 osassa tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien eläinten tahatonta pyydystämistä ja tappamista koskeva tarkkailujärjestelmä, ja hänen on saatujen tietojen perusteella suoritettava uusia tutkimuksia tai toteutettava tarvittavia suojelutoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tahattomalla pyydystämisellä tai tappamisella ei ole merkittävää kielteistä vaikutusta kyseisiin lajeihin.”

15 Vuoden 2011 asetuksen 54 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Kuka tahansa voi hakea ministeriltä taikka ensimmäisen liitteen 2 osassa tarkoitetuista kalalajeista vastaavalta hallituksen ministeriltä tai ministereiltä poikkeuslupaa 51, 52 ja 53 §:n säännösten mukaisten vaatimusten noudattamisesta.

(2) Jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa direktiivissä [92/43] tarkoitettujen lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella, ministeri taikka neljännessä liitteessä tarkoitetuista kalalajeista vastaava hallituksen ministeri tai ministerit voivat myöntää tällaisen poikkeusluvan yhdelle tai useammalle henkilölle

(a) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi ja luontotyyppien säilyttämiseksi,

(b) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta sekä vesistöjä ja muuta omaisuutta,

(c) kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskevista tai muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle,

(d) näiden lajien tutkimus- ja koulutustarkoituksessa sekä niiden uudelleensijoittamisen ja uudelleenistuttamisen tarkoituksessa ja näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen, tai

(e) salliakseen tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen ensimmäisessä liitteessä tarkoitettujen lajien yksilöiden ottamisen ja hallussapidon poikkeuksessa täsmennetyssä laajuudessa.

(3) Edellä 2 momentin nojalla myönnettyyn poikkeuslupaan sovelletaan ministerin asianmukaisina pitämiä ehtoja, rajoituksia tai vaatimuksia.

(4) Kaikki ehdot, rajoitukset tai vaatimukset, jotka koskevat 2 momentin nojalla myönnettyä poikkeuslupaa, on eriteltävä siinä.

(5) Tämän pykälän nojalla myönnettyyn poikkeuslupaan sovelletaan vuoden 1965 eläinsuojelulain (muutoslaki) [(Protection of Animals (Amendment) Act 1965)] 14 §:n 2–5 momentin säännöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta poikkeusluvassa eriteltyjen ehtojen, rajoitusten tai vaatimusten soveltamista.

(6) Ministeri toimittaa Euroopan komissiolle kahden vuoden välein komission laatiman mallin mukaisen kertomuksen 2 momentissa tarkoitetuista poikkeusluvista.

(7) Edellä 6 momentissa tarkoitetussa kertomuksessa on selvitettävä

(a) lajit, joita poikkeusluvat koskevat ja poikkeuksen syy, mukaan lukien vaaran luonne, sekä ilmoittaen tarvittaessa hylätyt vaihtoehtoiset ratkaisut ja käytetyt tieteelliset tiedot,

(b) eläinlajien pyydystämisessä tai tappamisessa sallitut keinot, välineet tai menetelmät ja syyt niiden käyttämiseen,

(c) olosuhteet ajan ja paikan suhteen, joissa nämä poikkeusluvat on myönnetty,

(d) viranomainen, joka on valtuutettu ilmoittamaan ja tarkastamaan, että vaaditut edellytykset täytetään, ja päättämään, mitä keinoja, välineitä ja menetelmiä voidaan käyttää, millä rajoituksilla ja minkä laitoksen toimesta, sekä ketkä henkilöt ovat vastuussa niiden toimeenpanemisesta,

(e) käytetyt valvontatoimenpiteet ja saadut tulokset."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

16 Valituslautakunta myönsi 25.6.2020 tekemällään päätöksellä South Dublin County Councilille (Etelä-Dublinin kreivikunnanvaltuusto) luvan hankkeelle, joka koostui kahdesta rakennuksesta, jotka käsittivät vierailijoiden vastaanottokeskuksen Montpelier Hillissä Dublinin kreivikunnassa, aluetien ylittävästä kävely-/jalankulkusillasta, havumetsän muuttamisesta lehtimetsäksi ja olemassa olevien rakenteiden kunnossapidosta.

17 Tässä päätöksessä todetaan, että valituslautakunta oli suorittanut direktiivin 92/43 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun asianmukaisen arvioinnin ja katsonut, ettei eurooppalaisiin alueisiin kohdistunut kielteisiä vaikutuksia.

18 Yllä mainitun päätöksen mukaan valituslautakunta oli myös tehnyt direktiivissä 2011/92 tarkoitetun ympäristövaikutusten arvioinnin ja päätellyt, että ehdotetun rakennushankkeen ympäristövaikutukset olisivat hyväksyttäviä edellyttäen, että samassa päätöksessä mainittuja ehtoja noudatetaan.

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hylkäsi 2.7.2021 antamallaan tuomiolla pääasian kantajan 25.6.2020 annetusta päätöksestä nostaman kanteen lukuun ottamatta kanneperustetta, jolla pyrittiin riitauttamaan vuoden 2011 asetuksen 51 ja 54 §:n pätevyys kyseisen päätöksen tekemisen jälkeisessä tilanteessa.

20 Pääasian kantaja väittää tässä kanneperusteessa lähinnä, että direktiivin 92/43 12 artiklassa säädetty tiukka suojelujärjestelmä, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön Irlannin oikeudessa, on pätemätön, koska yhtäältä siihen ei sisälly kyseisen direktiivin 16 artiklassa säädettyä poikkeusmekanismia hankkeiden lupamenettelyssä ja koska toisaalta siinä ei säädetä yleisön asianmukaisesta osallistumisesta ja sillä rikotaan näin Århusin yleissopimusta.

21 Valituslautakunta ja Irlannin viranomaiset kiistävät mainitun valitusperusteen perusteltavuuden. Lisäksi ne kiistävät sen, että pääasian kantaja voisi yhtäältä vedota Århusin yleissopimukseen, koska se ei ole nimenomaisesti maininnut kyseistä yleissopimusta oikeudenkäyntiasiakirjoissaan, ja toisaalta vedota tiukasti suojelluille lajeille tulevaisuudessa mahdollisesti aiheutuvaan haittaan.

22 High Court (ylempi piirituomioistuin, Irlanti) on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Seuraako unionin oikeusjärjestyksen ensisijaisuudesta johtuvista unionin yleisistä oikeusperiaatteista, että kansallinen menettelysääntö, jonka mukaan tuomioistuimessa käytävän muutoksenhakumenettelyn (judicial review) kantajan on nimenomaisesti vedottava asiaa koskeviin oikeussääntöihin, ei voi estää kantajaa, joka riitauttaa kansallisen oikeuden yhteensopivuuden [unionin oikeuden säännösten] kanssa, vetoamasta myös perusteeseen, joka perustuu oikeudellisiin teorioihin tai toimiin, joilla on katsottava olevan tällaisen

unionin oikeuden tulkinnan kannalta olennainen merkitys, kuten periaatteeseen, jonka mukaan unionin ympäristöoikeutta on luettava yhdessä unionin oikeusjärjestyksen erottamattoman osan muodostavan [Århusin yleissopimuksen] kanssa?

2) Seuraako direktiivin [92/43] 12 ja/tai 16 artiklasta ja/tai näistä säännöksistä luettuina yhdessä [Århusin yleissopimuksen] 9 artiklan 2 kappaleen kanssa ja/tai sen periaatteen kanssa, että jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat erityiset toimenpiteet direktiivin tosiasiallista täytäntöönpanoa varten, että kansallisen menettelysäännön, jonka mukaan kantaja ei saa tuoda esille 'hypoteettista kysymystä' ja asian täytyy 'vaikuttaa tosiasiallisesti tai käytännössä' kantajaan ennen kuin tämä voi vedota kansallisen oikeuden yhteensopivuuteen unionin oikeuden säännöksen kanssa, perusteella ei voida sulkea pois sellaisen kantajan mahdollisuutta asian riitauttamiseen, joka on vedonnut yleisön osallistumisoikeuteen hallintopäätöksen osalta ja joka pyrkii riitauttamaan kansallisen säännöksen pätevyyden unionin oikeuden perusteella kansallisen lainsäädännön väitetystä puutteellisuudesta seuraavaa tulevaa ympäristövahinkoa ennakoiden, kun tällainen tuleva vahinko on kohtuullisen mahdollinen, erityisesti koska rakentamiseen on annettu lupa alueella, jolla esiintyy tiukasti suojeltuja lajeja, ja/tai koska ennalta varautuvan lähestymistavan perusteella on mahdollista, että luvan myöntämisen jälkeen suoritettavien tutkimusten perusteella saattaa olla tarpeen soveltaa [kyseisen] direktiivin 16 artiklan mukaista poikkeusta?

3) Seuraako direktiivin [92/43] 12 ja/tai 16 artiklasta ja/tai näistä säännöksistä luettuina yhdessä [Århusin yleissopimuksen] 6 artiklan 1–9 kappaleen ja/tai 9 artiklan 2 kappaleen kanssa ja/tai sen periaatteen kanssa, että jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat erityiset toimenpiteet [kyseisen] direktiivin tosiasiallista täytäntöönpanoa varten, että [mainitun] direktiivin 16 artiklan täytäntöön panemiseksi säädetyn kansallisen lainsäädännön mukaisen poikkeuslupajärjestelmän ei pitäisi olla rinnakkainen rakennuslupajärjestelmän kanssa ja siitä riippumaton vaan osa yhtenäistä hyväksymismenettelyä, joka käsittää toimivaltaisen viranomaisen päätöksen (eikä rakennuttajan itsensä rikoslain yleisen säännöksen perusteella tätä tarkoitusta varten tekemää arviointia) siitä, pitäisikö rakennusluvan myöntämisen jälkeen havaittujen seikkojen perusteella hakea poikkeuslupaa, ja/tai joka käsittää toimivaltaisen viranomaisen päätöksen siitä, mitä tutkimuksia tarvitaan arvioitaessa, pitäisikö tällaista lupaa hakea?

4) Seuraako direktiivin [92/43] 12 ja/tai 16 artiklasta ja/tai näistä säännöksistä luettuina yhdessä [Århusin yleissopimuksen] 6 artiklan 1–9 kappaleen ja/tai 9 artiklan 2 kappaleen kanssa, että kun rakentamiseen tarvittavan rakennusluvan myöntäminen edellytti asianmukaista arviointia direktiivin [92/43] 6 artiklan 3 kohdan nojalla ja kun luvan myöntämisen jälkeen voidaan hakea poikkeusta direktiivin [92/43] 16 artiklan nojalla, vaaditaan Århusin yleissopimuksen 6 artiklan mukaista yleisön osallistumismenettelyä?"

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

23 Irlannin viranomaiset ja Puolan hallitus väittävät, että nyt käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta lähinnä sillä perusteella, että se koskee hypoteettiseen tilanteeseen perustuvia oikeuskysymyksiä.

24 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklalla käyttöön otetussa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta

ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Kun esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimella on näin ollen periaatteessa velvollisuus antaa ennakkoratkaisu (tuomio 21.3.2023, Mercedes-Benz Group (Estolaitteilla varustettujen ajoneuvojen valmistajien vastuu), C-100/21, EU:C:2023:229, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vain, jos on ilmeistä, että unionin oikeuden tulkitsemisella, jota kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 21.3.2023, Mercedes-Benz Group (Estolaitteilla varustettujen ajoneuvojen valmistajien vastuu), C-100/21, EU:C:2023:229, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että nyt käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö on esitetty unionin tuomioistuimelle sellaisen kanteen yhteydessä, jossa vaaditaan muun muassa yhtäältä 25.6.2020 annetun päätöksen kumoamista ja toisaalta vuoden 2011 asetuksen 51 ja 54 §:n toteamista pätemättömiksi.

27 Kyseisestä ennakkoratkaisupyynnöstä sekä unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ja erityisesti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen 2.7.2021 antamasta tuomiosta ilmenee, että vaikka kyseinen tuomioistuin on jo hylännyt 25.6.2020 annetun päätöksen kumoamista koskevan kanneperusteen ja tältä osin hylännyt myös kanneperusteen, joka koskee vuoden 2011 asetuksen 51 ja 54 §:n pätemättömyyttä siltä osin kuin kyse on näiden säännösten mahdollisen pätemättömyyden vaikutuksesta kyseisen päätöksen antamismenettelyn laillisuuteen, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on vielä ratkaistava tämä kanneperuste siltä osin kuin kyse on mainitun päätöksen tekemisen jälkeisestä tilanteesta.

28 Tässä tilanteessa on katsottava, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Kolmas ja neljäs kysymys

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella ja neljännellä kysymyksellään, jotka on syytä tutkia ennen ensimmäistä ja toista kysymystä, lähinnä, onko direktiivin 92/43 12 ja 16 artiklaa tulkittava siten, että niissä edellytetään, että kansallisessa säännöstössä, jolla kyseiset direktiivin 92/43 säännökset on tarkoitus saattaa osaksi kansallista oikeutta, säädetään yhtäältä lupamenettelystä, johon liittyy toimivaltaisen viranomaisen päätös sen määrittämiseksi, onko kyseisen direktiivin 16 artiklan mukaista poikkeusta haettava hankkeelle myönnetyn luvan myöntämisen jälkeen yksilöityjen seikkojen perusteella ja/tai onko tätä varten tarpeen suorittaa tutkimuksia, ja toisaalta yleisön osallistumisesta tähän poikkeusmenettelyyn.

30 Tältä osin on riittävää todeta, että direktiivin 92/43 12 ja 16 artiklassa, jotka eivät koske pelkästään direktiivin 2011/92 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen hankkeiden yhteydessä toteutettuja toimia vaan kaikkea ihmisen toimintaa, ei edellytetä direktiivin 92/43 16 artiklan mukaisen poikkeusmenettelyn sisällyttämistä tällaisia hankkeita koskeviin lupamenettelyihin eikä yleisön osallistumista tällaiseen poikkeusmenettelyyn.

31 Direktiivissä 92/43 eikä myöskään direktiivissä 2011/92 nimittäin säädetä mistään tämänkaltaisesta velvollisuudesta.

32 Direktiivin 2011/92 2 artiklan 2 kohta tosin koskee menettelyjen liittämistä toisiinsa. Tässä säännöksessä säädetään kuitenkin ainoastaan mahdollisuudesta liittää ympäristövaikutusten arviointi jäsenvaltioissa jo voimassa oleviin hankkeita koskeviin lupamenettelyihin tai, jos se ei ole mahdollista, muihin menettelyihin tai tämän direktiivin tavoitteiden täyttämiseksi käyttöön otettaviin menettelyihin. Lisäksi mainitun direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa ainoastaan edellytetään, että jäsenvaltioiden on ”tapauksen mukaan varmistettava, että käyttöön otetaan yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä, jotka täyttävät kyseisessä unionin lainsäädännössä säädetyt vaatimukset”, jos on kyse hankkeista, joissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu samanaikaisesti sekä direktiivistä 2011/92 että direktiivistä 92/43 ja/tai direktiivistä 2009/147.

33 Samoin on niin, että vaikka direktiivin 2011/92 8 a artiklan 1 kohdan b alakohdassa edellytetään, että luvan myöntämispäätöksen on sisällettävä ”tapauksen mukaan kuvaus seurantatoimenpiteistä”, kuten niistä, joista pääasiassa on ilmeisesti määrätty 25.6.2020 annetussa päätöksessä, kuten unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, kyseinen säännös ei koske nimenomaisesti direktiivin 92/43 16 artiklan mukaista poikkeusmenettelyä.

34 Irlantia ei näin ollen voida moittia pääasiassa siitä, ettei se ole antanut kattavaa lainsäädäntöä, koska vuoden 2011 asetuksen 51 ja 54 §:ssä toistetaan sanatarkasti kyseisen direktiivin 12 ja 16 artiklan olennainen sisältö.

35 Direktiivin 92/43 12 ja 16 artiklaa ja näin ollen vuoden 2011 asetuksen 51 ja 54 §:ää, joilla nämä säännökset saatetaan osaksi kansallista oikeutta, on kuitenkin tulkittava ja sovellettava niiden vaatimusten mukaisesti, jotka johtuvat muista unionin toimista ja unionia sitovista kansainvälisistä yleissopimuksista ja erityisesti direktiivistä 2011/92 ja Århusin yleissopimuksesta, sellaisina kuin niitä on tulkittu unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä.

36 Tästä oikeuskäytännöstä ilmenee, että siinä erityistapauksessa, jossa yhtäältä direktiivin 2011/92 2 artiklan 1 kohdassa säädettyjen kahden velvollisuuden eli arviointi- ja lupavelvollisuuden piiriin kuuluvan hankkeen toteuttaminen merkitsee sitä, että hankkeen toteuttaja hakee ja saa poikkeuksen eläin- ja kasvilajien suojelutoimenpiteistä, joista säädetään niissä kansallisen oikeuden säännöksissä, joilla pannaan täytäntöön direktiivin 92/43 12 ja 13 artikla, ja jossa toisaalta jäsenvaltio antaa tällaisen poikkeuksen myöntämistä koskevan toimivallan muulle viranomaiselle kuin sille, jolle jäsenvaltio on antanut toimivallan hyväksyä kyseinen hanke, tämä mahdollinen poikkeus on välttämättä myönnettävä ennen mainitun hankkeen hyväksymistä. Muussa tapauksessa kyseisen luvan peruste olisi puutteellinen eikä lupa näin ollen täyttäisi sovellettavia vaatimuksia (ks. vastaavasti tuomio 24.2.2022, Namur-Est Environnement, C-463/20, EU:C:2022:121, 52 ja 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Kuten unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ja erityisesti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen 2.7.2021 antamasta tuomiosta ilmenee, kyseinen tuomioistuin, joka on yksin toimivaltainen toteamaan pääasian tosiseikat ja arvioimaan niitä, on kuitenkin jo katsonut, ettei 25.6.2020 annetun päätöksen antamisajankohtana ollut osoitettu tarvetta saada vuoden 2011 asetuksen 54 §:ssä tarkoitettu poikkeus. Tästä seuraa, että tämän tuomion edellisessä kohdassa tarkoitettua tilannetta eli tilannetta, jossa tällaisen poikkeuksen saamista edellytetään ennen hankkeen hyväksymistä, ei ollut nyt käsiteltävässä asiassa.

38 On lisättävä, että direktiivin 2011/92 3 artiklan 1 kohdan b alakohdan – jonka tavoitteena on sen johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaan ottaa ympäristövaikutukset huomioon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kaikissa teknisissä suunnittelussa ja päätöksenteossa noudattaen ennalta varautumisen periaatetta sekä periaatteita, joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä ja ympäristövahingot olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä ja saastuttajan olisi maksettava – mukaan ympäristövaikutusten arvioinnissa on tunnistettava, kuvattava ja arvioitava tarkoituksenmukaisella tavalla kussakin yksittäistapauksessa hankkeen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, erityisesti niihin lajeihin ja luontotyyppeihin, jotka on suojeltu direktiivin 92/43 ja direktiivin 2009/147 nojalla.

39 Näin ollen ympäristövaikutusten arvioinnin, jonka on oltava kattava (ks. vastaavasti tuomio 24.2.2022, Namur-Est Environnement, C-463/20, EU:C:2022:121, 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) lopputuloksen perusteella on voitava määrittää, voiko asianomaisella hankkeella olla kyseisen arvioinnin ajankohtana direktiivin 92/43 12 artiklassa kiellettyjä vaikutuksia.

40 Vuoden 2011 asetuksen kaltainen kansallinen säännöstö, jossa säädetään rikkomukseksi sellaisten toimien toteuttaminen, jotka jäsenvaltioiden on direktiivin 92/43 12 artiklan mukaisesti kiellettävä, ei näin ollen ole yleisellä tasolla eikä direktiivin 2011/92 soveltamisalaan kuuluvaa hanketta koskevan luvan myöntämisen erityisessä asiayhteydessä sellaisenaan omiaan vaarantamaan kyseisen 12 artiklan tehokasta vaikutusta tai loukkaamaan tämän tuomion 38 kohdassa tarkoitettuja periaatteita.

41 Lopuksi on todettava, että pääasia ei koske vuoden 2011 asetuksen 54 §:ssä tarkoitettua poikkeusta. Näin ollen ei ole tarpeen määrittää, saavatko ne, jotka kuuluvat yleisöön, jota asia koskee, Århusin yleissopimuksen määräysten perusteella oikeuden osallistua tällaista poikkeusta koskevaan hallinnolliseen menettelyyn ja millä edellytyksillä ne saavat osallistua.

42 Edellä esitetyn perusteella kolmanteen ja neljänteen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 92/43 12 ja 16 artiklaa on tulkittava siten, että kansallista säännöstöä, jolla kyseiset säännökset on tarkoitus saattaa osaksi kansallista oikeutta, ei voida pitää kyseisen direktiivin vastaisena sillä perusteella, ettei siinä säädetä yhtäältä lupamenettelystä, johon liittyy toimivaltaisen viranomaisen päätös sen määrittämiseksi, onko mainitun direktiivin 16 artiklan mukaista poikkeusta haettava hankkeelle myönnetyn luvan myöntämisen jälkeen yksilöityjen seikkojen perusteella ja/tai onko tätä varten tarpeen suorittaa tutkimuksia, eikä siinä säädetä toisaalta yleisön osallistumisesta tähän poikkeusmenettelyyn.

Ensimmäinen ja toinen kysymys

43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään lähinnä, onko unionin oikeutta tulkittava siten, että se on esteenä tuomioistuimen suorittamaa toimen laillisuusvalvontaa koskeville kansallisille menettelysäännöille, joiden mukaan kantajan on nimenomaisesti mainittava ne oikeussäännöt, joiden rikkomiseen hän vetoaa, eikä kantaja voi esittää ”hypoteettista kysymystä” vaan asian täytyy ”vaikuttaa tosiasiallisesti tai käytännössä” ennen kuin kantaja voi riitauttaa kansallisen säännöstön yhteensopivuuden unionin oikeuden kanssa.

44 Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että nämä kysymykset on esitetty, koska Irlannin viranomaiset ovat pääasiassa vedonneet kansallisiin menettelysääntöihin riitauttaakseen kolmannen ja neljännen kysymyksen taustalla olevien pääasian kantajan väitteiden tutkittavaksi ottamisen.

45 Kun otetaan huomioon näihin kysymyksiin annettu vastaus, ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen ei näin ollen ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

46 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY 12 ja 16 artiklaa

on tulkittava siten, että

kansallista säännöstöä, jolla kyseiset säännökset on tarkoitus saattaa osaksi kansallista oikeutta, ei voida pitää kyseisen direktiivin vastaisena sillä perusteella, ettei siinä säädetä yhtäältä lupamenettelystä, johon liittyy toimivaltaisen viranomaisen päätös sen määrittämiseksi, onko mainitun direktiivin 16 artiklan mukaista poikkeusta haettava hankkeelle myönnetyn luvan myöntämisen jälkeen yksilöityjen seikkojen perusteella ja/tai onko tätä varten tarpeen suorittaa tutkimuksia, eikä siinä säädetä toisaalta yleisön osallistumisesta tähän poikkeusmenettelyyn.

Allekirjoitukset